

SATVERSMES TIESA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS

lietā Nr. 2024-15-01

Rīgā

2025. gada 14. janvārī

Satversmes tiesa rīcības sēdē šādā sastāvā: rīcības sēdes priekšsēdētāja Irēna Kucina, tiesneši Anita Rodiņa, Jānis Neimanis, Jautrīte Briede, Veronika Krūmiņa, Mārtiņš Mits un Juris Juriss,

izskatījusi lietas Nr. 2024-15-01 "Par Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.⁴ panta otrās, trešās (redakcijā, kas bija spēkā no 2024. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 4. jūnijam), ceturtais, piektās, sestās, desmitās, vienpadsmitās, divpadsmitās, trīspadsmitās un piecpadsmitās daļas, kā arī pārejas noteikumu 43. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam un 105. panta pirmajiem trim teikumiem" (turpmāk – lieta Nr. 2024-15-01) materiālus,

konstatēja:

1. Satversmes tiesas tiesnesis Juris Juriss atzinumā par lietas Nr. 2024-15-01 sagatavošanu izskatīšanai ir izteicis priekšlikumu lietu Nr. 2024-15-01 apvienot ar lietu Nr. 2024-09-01 "Par Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.⁴ panta desmitās daļas 2. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. panta pirmajam teikumam" (turpmāk – lieta Nr. 2024-09-01). Lieta Nr. 2024-09-01 ierosināta pēc hipotekārā kredīta ņēmēju – divu fizisko personu – pieteikuma. Savukārt lieta Nr. 2024-15-01 ierosināta pēc hipotekārā kredīta ņēmēju aizsardzības nodevas (turpmāk – Nodeva) maksātājas – AS "SEB banka" – pieteikuma.

Lietā Nr. 2024-15-01 apstrīdētā Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.⁴ panta otrā, trešā (redakcijā, kas bija spēkā no 2024. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 4. jūnijam), ceturta, piektā, sestā, desmitā, vienpadsmitā, divpadsmitā, trīspadsmitā un piecpadsmitā daļa, kā arī pārejas noteikumu 43. punkts (turpmāk

kopā – apstrīdētās normas) nosaka Nodevas objektu, subjektus, kas maksā Nodevu, Nodevas apmēru, kārtību, kādā Nodevas maksātājs iesniedz Nodevas deklarāciju un samaksā Nodevu valsts budžetā, un kārtību, kādā risināmi strīdi par kredīta procentu kompensācijas (turpmāk – Kompensācija) apmēru. Apstrīdētās normas nosaka arī kredīta ņēmējus, kuri ir tiesīgi saņemt Kompensāciju, un darbības, kas Nodevas maksātājam jāveic, lai aprēķinātu Kompensāciju, kā arī laika periodu, par kuru ir piemērojama Nodeva un Kompensācija. Lietā Nr. 2024-09-01 apstrīdēta tikai viena no minētajām normām – Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.⁴ panta desmitās daļas 2. punkts –, kas nosaka kredīta ņēmējus, kuri ir tiesīgi saņemt Kompensāciju. Tomēr jautājums par Kompensācijas izmaksu ir cieši saistīts ar lietā Nr. 2024-15-01 apstrīdēto regulējumu, jo saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.⁴ panta trīspadsmito daļu Kompensācija tiek maksāta no Nodevas ieņēmumiem. Turklāt abos pieteikumos ietvertais faktisko apstākļu izklāsts un sniegtais juridiskais pamatojums ir līdzīgs. Lietu Nr. 2024-09-01 un Nr. 2024-15-01 vienlaicīga izskatīšana veicinātu to vispusīgu un ātru iztiesāšanu un tādējādi atbilstu procesuālās ekonomijas principam.

Tādēļ abas lietas apvienojamas

2. Satversmes tiesa 2024. gada 17. decembra rīcības sēdē nolēma izskatīt lietu Nr. 2024-09-01 pilnā tiesas sastāvā atklātā tiesas sēdē ar lietas dalībnieku piedalīšanos 2025. gada 18. februārī plkst. 10.00 Satversmes tiesas sēžu zālē (Jura Alunāna ielā 1, Rīgā).

Satversmes tiesā 2024. gada 27. decembrī saņemts pieteikuma iesniedzēju lietā Nr. 2024-09-01 – divu fizisko personu – lūgums izskatīt lietu slēgtā tiesas sēdē vai, ja lietu izskatīs atklātā tiesas sēdē, tad bez šo fizisko personu dalības un nodrošinot to identitātes neizpaušanu. Šāds lūgums pamatots ar nepieciešamību nodrošināt šo personu tiesību uz privātās dzīves neaizskaramību aizsardzību.

Pieteikuma iesniedzēji – divas fiziskās personas –, iesniedzot pieteikumu par lietas ierosināšanu, lūguši Satversmes tiesu noteikt ierobežotas pieejamības informācijas statusu pieteikumā un tā pielikumos ietvertajai viņus un viņu ģimenes locekļus identificējošai informācijai. Lūgums pamatots ar to, ka pieteikumā un tā pielikumos ir iekļauta informācija, kas ļauj identificēt pieteikuma iesniedzējus, viņu bērnus, dzīvesvietas adresi un iegūt citu informāciju par minēto personu privāto dzīvi.

Satversmes tiesa secina, ka informācija par pieteikuma iesniedzējiem ietilpst Satversmes 96. pantā ietvertu tiesību uz privātās dzīves neaizskaramību tvērumā. Tā kopā ar personu identificējošu informāciju ir uzskatāma par personas datiem

Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa regulas (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (turpmāk – Regula 2016/679) 4. panta 1. punkta izpratnē. Savukārt šo personas datu izpaušana ir uzskatāma par datu apstrādi Regulas 2016/679 4. panta 2. punkta izpratnē.

Satversmes tiesas 3. kolēģija 2024. gada 26. aprīlī, izlemjot jautājumu par lietas Nr. 2024-09-01 ierosināšanu, pieteikuma iesniedzēju lūgumu apmierināja un noteica, ka šo divu fizisko personu pieteikumā un tam pievienotajos dokumentos norādītajai informācijai par pieteikuma iesniedzēju un viņu ģimenes locekļu identitāti ir nosakāms ierobežotas pieejamības informācijas statuss, kas ir spēkā līdz Satversmes tiesas galīgā nolēmuma pieņemšanai.

Satversmes tiesas likuma 27. panta pirmā daļa noteic, ka Satversmes tiesas sēdes notiek atklāti, izņemot gadījumus, kad tas ir pretrunā ar valsts noslēpuma, komercnoslēpuma, kā arī personas privātās dzīves neaizskaramības sargāšanas interesēm.

Izvērtējot lūgumā norādītos apsvērumus un izsverot nepieciešamību aizsargāt pieteikuma iesniedzēju – fizisko personu – tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību un vienlaikus nodrošināt viņu tiesības uz taisnīgu tiesu, no vienas puses, un nepieciešamību nodrošināt objektīvu tiesas procesa norisi, kā arī sabiedrības tiesības iegūt informāciju par konstitucionālo tiesvedību, no otras puses, lieta izskatāma atklātā tiesas sēdē ar lietas dalībnieku piedalīšanos. Līdz ar to minētais lūgums par lietas izskatīšanu slēgtā tiesas sēdē ir noraidāms.

Pieteikuma iesniedzēji – divas fiziskās personas – lūguši lietu skatīt bez viņu dalības, ja lieta tiks skatīta atklātā tiesas sēdē. Ņemot vērā to, ka lietas Nr. 2024-09-01 un Nr. 2024-15-01 tiek apvienotas vienā lietā, un nepieciešamību dot pieteikuma iesniedzējiem iespēju pieņemt informētu lēmumu par dalību tiesas sēdē, šajā daļā viņu lūgums ir atstājams bez izskatīšanas. Pieteikuma iesniedzējiem – divām fiziskajām personām – ir tiesības rakstveidā sniegt Satversmes tiesai atbildes uz šā lēmuma 6.2. punktā norādītajiem jautājumiem, kā arī pilnvarot savu pārstāvi dalībai tiesas sēdē.

3. Ar Satversmes tiesas 2024. gada 17. decembra rīcības sēdes lēmumu noteikts, ka uz tiesas sēdi ar lietas dalībnieku piedalīšanos 2025. gada 18. februārī plkst. 10.00 aicināmi lietas dalībnieki – divas fiziskās personas un Saeima –, kā arī pieaicinātās personas: Ekonomikas ministrija, Finanšu ministrija, Tieslietu ministrija, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, tiesībsargs, Latvijas Banka,

biedrība “Latvijas kredītņēmēju asociācija”, *Dr. iur.* Zanda Dāvida un *Mg. oec., Mg. iur.* Līga Leitāne.

Pēc lietu apvienošanas uz tiesas sēdi ar lietas dalībnieku piedalīšanos aicināma arī pieteikuma iesniedzēja – AS “SEB banka” – un pieaicinātās personas: Valsts ieņēmumu dienests, biedrība “Latvijas Finanšu nozares asociācija” un *LL.M.* Jūlija Jerņeva.

4. AS “SEB banka” lūgusi noteikt ierobežotas pieejamības informācijas statusu pieteikumā ietvertajai komercnoslēpumu saturošajai informācijai, liedzot ar to iepazīties citiem lietas dalībniekiem un trešajām personām.

Satversmes tiesas 3. kolēģija 2024. gada 28. jūnijā, izlemjot jautājumu par lietas Nr. 2024-15-01 ierosināšanu, noraidīja pieteikuma iesniedzējas lūgumu liegt institūcijai, kas izdevusi apstrīdēto aktu, iepazīties ar komercnoslēpumu, jo Satversmes tiesas likuma 20. panta devītās daļas 2. punkts noteic, ka institūcijai, kas izdevusi apstrīdēto aktu, nosūtāms pieteikums tādā formā, kādā tas ir iesniegts Satversmes tiesai, nevis rediģēts pieteikums vai pieteikums, kurā aizklāta kāda informācija. Kolēģija uzskatīja, ka nav nepieciešams atsevišķi izvērtēt arī AS “SEB banka” lūgumu liegt trešajām personām iepazīties ar komercnoslēpumu saturošu informāciju, jo tās pieejamība jau ir ierobežota atbilstoši likuma “Par tiesu varu” 28.³ panta otrajai daļai un Satversmes tiesas likuma 24. pantam.

Līdz ar to pēc lietu apvienošanas Satversmes tiesai jālemj par AS “SEB banka” lūgumu noteikt aizliegumu citiem pieteikuma iesniedzējiem – divām fiziskajām personām – iepazīties ar komercnoslēpumu.

Vērtējot minēto lūgumu, Satversmes tiesai jāņem vērā un jānodrošina ne tikai personas tiesības iepazīties ar lietas materiāliem un iespēja izteikt viedokli par tiem, bet arī komersanta tiesības uz komercnoslēpuma aizsardzību. Tādēļ šīs tiesības ir savstarpēji jālīdzsvaro (*sk. Satversmes tiesas 2024. gada 12. novembra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. 2024-13-01 4.2. un 4.3. punktu*).

Komercnoslēpuma aizsardzības likuma 2. panta pirmās daļas 1. punkts noteic, ka komercnoslēpums ir neizpaužama saimnieciska rakstura informācija, kas ir slepena, jo nav vispārzināma vai pieejama personām, kuras parasti izmanto šāda veida informāciju. AS “SEB banka” iesniegtā komercnoslēpumu saturošā informācija raksturo tās saimniecisko darbību. No Satversmes tiesas rīcībā esošās informācijas secināms, ka komercnoslēpuma statusa noteikšana šai informācijai atbilst Komercnoslēpuma aizsardzības likuma 2. panta prasībām. Lai pieteikuma iesniedzēji – divas fiziskās personas – varētu efektīvi izmantot savas tiesības uz

taisnīgu tiesu, tiem nav nepieciešams iepazīties ar cita pieteikuma iesniedzēja pieteikumā un tā pielikumos iekļauto komercnoslēpumu saturošo informāciju.

Līdz ar to pieteikuma iesniedzējiem – divām fiziskajām personām – nosakāms ierobežojums, kas liedz iepazīties ar AS “SEB banka” pieteikumā un tā pielikumos iekļauto informāciju, kura satur komercnoslēpumu.

5. Kā norādīts šā lēmuma 2. punktā, ierobežotas pieejamības informācijas statuss ir noteikts pieteikuma iesniedzēju – divu fizisko personu – pieteikumā un tam pievienotajos dokumentos ietvertajai viņus un viņu ģimenes locekļus identificējošai informācijai.

Lai pieteikuma iesniedzēja – AS “SEB banka” – varētu efektīvi izmantot savas tiesības uz taisnīgu tiesu, tai nav nepieciešams iepazīties ar šo informāciju. Tādēļ pēc lietu apvienošanas ierobežojums, kas liedz iepazīties ar šo informāciju, nosakāms AS “SEB banka”.

6. Lai veicinātu tiesas sēdes efektīvu norisi, lietas dalībnieki un pieaicinātās personas aicināmas sagatavot atbildes uz šādiem jautājumiem:

6.1. Pieteikuma iesniedzēja – AS “SEB banka”:

- 1) Vai un kāpēc apstrīdētajās normās ietvertā tiesību uz īpašumu ierobežojuma leģitīmo mērķi būtu iespējams sasniegt ar citiem, personas pamattiesības mazāk ierobežojošiem līdzekļiem, piemēram, par kritēriju Kompensācijas izmaksai nosakot ienākumu, izdevumu vai kredīta maksājumu kopējo apmēru?
- 2) Vai un kāpēc šādi alternatīvi līdzekļi no valsts prasītu papildu finanšu vai administratīvos resursus salīdzinājumā ar apstrīdētajās normās ietverto regulējumu?
- 3) Vai un kāpēc apstrīdēto normu piemērošanas laikā tika konstatēts kāds to radītais kaitējums tautsaimniecības interesēm, labvēlīgai investīciju videi, jaunu kredītu pieejamībai vai inflācijas mazināšanai?

6.2. Pieteikuma iesniedzēji – fiziskās personas:

- 1) Kā vērtējams Saeimas norādītais apsvēruma, ka hipotekārā kredīta ņēmēji, kuru kredīta atlikums pārsniedz 250 000 *euro*, atrodas atšķirīgos apstākļos salīdzinājumā ar tiem hipotekārā kredīta ņēmējiem, kuru kredīta atlikums nepārsniedz šo summu?
- 2) Vai, ņemot vērā apstrīdēto normu mērķi – piešķirt hipotekārā kredīta ņēmējiem sociāli atbildīgas valsts principam atbilstošu un mērķtiecīgu kredīta procentu kompensāciju mājokļa iegādei vai būvniecībai un

tādējādi aizsargāt sabiedrības labklājību –, kā arī EURIBOR likmes kāpuma un inflācijas rezultātā pieaugušo kredīta maksājumu un patēriņa cenu radīto būtisko izmaksu slogu mājtsaimniecībām, Kompensācijas administrēšanas vienkāršība nevar būt par pamatu atšķirīgas attieksmes noteikšanai pret dažādām personu grupām?

6.3. Institūcija, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeima:

- 1) Kā vērtējams lietā paustais viedoklis, ka apstrīdētajās normās noteiktā Nodeva pēc būtības neatbilst nodevas un nodokļa pazīmēm?
- 2) Lietā pausts viedoklis, ka EURIBOR likmes pieaugums 2023. gadā nebija vēsturiski lielākais, tas nebija nekas neparedzams un neiespējams, kā arī saistīts ar EURIBOR likmes būtību. Kāds ir apstrīdētajās normās noteiktā ierobežojuma leģitīmais mērķis? Vai šis ierobežojums nav noteikts arī nolūkā regulēt kredītiestāžu peļņu?
- 3) Vai un kāpēc, ņemot vērā ES Padomes 1998. gada 29. jūnija lēmuma Nr. 98/415/EK par to, kā valstu iestādes apspriežas ar Eiropas Centrālo banku par tiesību aktu projektiem 4. punktā noteikto, var uzskatīt, ka Saeima minētajā normā noteikto uzdevumu savlaicīgi apspriesties ar Eiropas Centrālo banku (turpmāk – ECB) ir izpildījusi?
- 4) Kā vērtējams tas apstāklis, ka Nodevas ieņēmumi valsts budžetā pārsniedza Kompensācijas apmēru? Kādu iemeslu dēļ šāda atšķirība izveidojusies?
- 5) Kāds ir pamatojums Kompensācijas sliekšņa 250 000 *euro* izvēlei, lai nošķirtu hipotekārā kredīta ņēmēju grupas?
- 6) Vai un kāpēc Ministru kabineta 2018. gada 20. februāra noteikumu Nr. 95 “Noteikumi par valsts palīdzību dzīvojamās telpas iegādei vai būvniecībai” (redakcijā, kas bija spēkā 2023. gada 6. decembrī) (turpmāk – Noteikumi) 3.2. apakšpunktā noteiktie kritēriji varēja tikt izmantoti hipotekārā kredīta ņēmēju grupu nošķiršanai?
- 7) Vai, ņemot vērā Saeimas atbildes rakstā norādīto, ka apstrīdētajā normā – Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.⁴ panta desmitās daļas 2. punktā – noteiktās atšķirīgās attieksmes leģitīmais mērķis ir sniegt atbalstu tieši tiem hipotekārā kredīta ņēmējiem, kuri nav uzņēmušies būtiska apmēra kredītsaistības par īpaši dārga mājokļa iegādi un nevarēja saprātīgi paredzēt, ka hipotekārais kredīts tik būtiski apgrūtinās viņu stāvokli, ar šo normu minētais mērķis tiek sasniegts?
- 8) Kāpēc par alternatīvu līdzekli, kas sasniegtu apstrīdētajā normā – Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.⁴ panta desmitās daļas

2. punktā – noteiktās atšķirīgās attieksmes leģitīmo mērķi, nebūtu uzskatāms parāda apkalpošanas izdevumu attiecības pret ienākumiem jeb DSTI rādītājs?

6.4. Pieaicinātā persona – Ekonomikas ministrija:

- 1) Vai un kāpēc, ņemot vērā ES Padomes 1998. gada 29. jūnija lēmuma Nr. 98/415/EK par to, kā valstu iestādes apspriežas ar Eiropas Centrālo banku par tiesību aktu projektiem 4. punktā noteikto, var uzskatīt, ka Saeima šajā normā noteikto uzdevumu savlaicīgi apspriesties ar ECB ir izpildījusi?
- 2) Kāds ir pamatojums Kompensācijas sliekšņa 250 000 *euro* izvēlei, lai nošķirtu hipotekārā kredītaņēmēju grupas?
- 3) Vai un kāpēc Noteikumu 3.2. apakšpunktā noteiktie kritēriji varēja tikt izmantoti hipotekārā kredītaņēmēju grupu nošķiršanai?
- 4) Saeimas atbildes rakstā norādīts, ka apstrīdētajā normā – Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.⁴ panta desmitās daļas 2. punktā – noteiktās atšķirīgās attieksmes leģitīmais mērķis ir sniegt atbalstu tieši tiem hipotekārā kredītaņēmējiem, kuri nav uzņēmušies būtiska apmēra kredītsaistības par īpaši dārga mājokļa iegādi un nevarēja saprātīgi paredzēt, ka hipotekārais kredīts tik būtiski apgrūtinās viņu stāvokli. Vai ar šo normu minētais mērķis tiek sasniegts?
- 5) Kāpēc par alternatīvu līdzekli, kas sasniegtu apstrīdētajā normā – Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.⁴ panta desmitās daļas 2. punktā – noteiktās atšķirīgās attieksmes leģitīmo mērķi, nebūtu uzskatāms parāda apkalpošanas izdevumu attiecības pret ienākumiem jeb DSTI rādītājs?

6.5. Pieaicinātā persona – Finanšu ministrija:

- 1) Kā vērtējams lietā paustais viedoklis, ka apstrīdētajās normās noteiktā Nodeva pēc būtības neatbilst nodevas un nodokļa pazīmēm?
- 2) Vai un kāpēc, ņemot vērā ES Padomes 1998. gada 29. jūnija lēmuma Nr. 98/415/EK par to, kā valstu iestādes apspriežas ar Eiropas Centrālo banku par tiesību aktu projektiem 4. punktā noteikto, var uzskatīt, ka Saeima šajā normā noteikto uzdevumu savlaicīgi apspriesties ar ECB ir izpildījusi?
- 3) Kā vērtējams tas apstāklis, ka Nodevas ieņēmumi valsts budžetā pārsniedza Kompensācijas apmēru? Kādu iemeslu dēļ šāda atšķirība izveidojusies?

- 4) Kāds ir pamatojums Kompensācijas sliekšņa 250 000 *euro* izvēlei, lai nošķirtu hipotekārā kredītaņēmēju grupas?
- 5) Vai un kāpēc Noteikumu 3.2. apakšpunktā noteiktie kritēriji varēja tikt izmantoti hipotekārā kredītaņēmēju grupu nošķiršanai?
- 6) Saeimas atbildes rakstā norādīts, ka apstrīdētajā normā – Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.⁴ panta desmitās daļas 2. punktā – paredzētās atšķirīgās attieksmes leģitīmais mērķis ir sniegt atbalstu tieši tiem hipotekārā kredītaņēmējiem, kuri nav uzņēmušies būtiska apmēra kredītsaistības par īpaši dārga mājokļa iegādi un nevarēja saprātīgi paredzēt, ka hipotekārais kredīts tik būtiski apgrūtinās viņu stāvokli. Vai ar šo normu minētais mērķis tiek sasniegts?
- 7) Kāpēc par alternatīvu līdzekli, kas sasniegtu apstrīdētajā normā – Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.⁴ panta desmitās daļas 2. punktā – paredzētās atšķirīgās attieksmes leģitīmo mērķi nebūtu uzskatāms parāda apkalpošanas izdevumu attiecības pret ienākumiem jeb DSTI rādītājs?

6.6. Pieaicinātā persona – Tieslietu ministrija:

- 1) Kā vērtējams lietā paustais viedoklis, ka apstrīdētajās normās noteiktā Nodeva pēc būtības neatbilst nodevas un nodokļa pazīmēm?
- 2) Vai un kāpēc, ņemot vērā ES Padomes 1998. gada 29. jūnija lēmuma Nr. 98/415/EK par to, kā valstu iestādes apspriežas ar Eiropas Centrālo banku par tiesību aktu projektiem 4. punktā noteikto, var uzskatīt, ka Saeima šajā normā noteikto uzdevumu savlaicīgi apspriesties ar ECB ir izpildījusi?
- 3) Kāds ir pamatojums Kompensācijas sliekšņa 250 000 *euro* izvēlei, lai nošķirtu hipotekārā kredītaņēmēju grupas?
- 4) Vai un kāpēc Noteikumu 3.2. apakšpunktā noteiktie kritēriji varēja tikt izmantoti hipotekārā kredītaņēmēju grupu nošķiršanai?
- 5) Saeimas atbildes rakstā norādīts, ka apstrīdētajā normā – Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.⁴ panta desmitās daļas 2. punktā – noteiktās atšķirīgās attieksmes leģitīmais mērķis ir sniegt atbalstu tieši tiem hipotekārā kredītaņēmējiem, kuri nav uzņēmušies būtiska apmēra kredītsaistības par īpaši dārga mājokļa iegādi un nevarēja saprātīgi paredzēt, ka hipotekārais kredīts tik būtiski apgrūtinās viņu stāvokli. Vai ar šo normu minētais mērķis tiek sasniegts?

6.7. Pieaicinātā persona – Latvijas Banka:

- 1) Lietā pausts viedoklis, ka EURIBOR likmes pieaugums 2023. gadā nebija vēsturiski lielākais, tas nebija nekas neparedzams un neiespējams un saistīts ar EURIBOR likmes būtību. Kā vērtējama EURIBOR likmes kāpuma 2023. gadā cēloņsakarība ar apstrīdētajām normām?
- 2) Vai un kā apstrīdētās normas ir ietekmējušas finanšu sektoru, kredītu pieejamību un dārdzību, monetāro politiku un investīciju vidi?
- 3) Kā vērtējams tas apstāklis, ka Nodevas ieņēmumi valsts budžetā pārsniedza Kompensācijas apmēru? Kādu iemeslu dēļ šāda atšķirība izveidojusies?
- 4) Vai un kāpēc tāds regulējums, kas Kompensācijas piešķiršanu saistītu ar tādiem kritērijiem kā aizņēmēja ienākumi, kredīta maksājumu slogs un inflācijas ietekme, ņemot vērā jau pašreiz spēkā esošos Patērētāju tiesību aizsardzības centra vadlīnijās noteiktos principus patērētāja spējas atmaksāt kredītus novērtēšanai, prasītu no valsts papildu finanšu un administratīvos resursus salīdzinājumā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.⁴ panta desmitās daļas 2. punktā noteikto risinājumu?

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 22. panta sesto un desmito daļu, 27. panta pirmo daļu, Satversmes tiesas rīcības sēdes 2016. gada 4. oktobra lēmumu lietās Nr. 2016-14-01, Nr. 2016-15-01, Nr. 2016-16-01, Nr. 2016-17-01, Nr. 2016-18-01 un Nr. 2016-19-01, kā arī Satversmes tiesas reglamenta 80. punktu, Satversmes tiesa

nolēma:

1. apvienot lietas Nr. 2024-09-01 un Nr. 2024-15-01 vienā lietā.
2. Apvienotajai lietai Nr. 2024-09-01 piešķirt nosaukumu “Par Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.⁴ panta otrās, trešās (redakcijā, kas bija spēkā no 2024. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 4. jūnijam), ceturtās, piektās, sestās, desmitās, vienpadsmitās, divpadsmitās, trīspadsmitās, piecpadsmitās daļas un pārejas noteikumu 43. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam un 105. panta pirmajiem trim teikumiem, kā arī Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.⁴ panta desmitās daļas 2. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. panta pirmajam teikumam”.
3. Uz tiesas sēdi 2025. gada 18. februārī plkst. 10.00 Satversmes tiesas sēžu zālē (Jura Alunāna ielā 1, Rīgā) papildus uzaicināt:
  - 3.1. lietas dalībnieci – pieteikuma iesniedzēju AS “SEB banka”;

3.2. pieaicinātās personas:

- 1) Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvi;
- 2) biedrības “Latvijas Finanšu nozares asociācija” pārstāvi;
- 3) *LL.M.* Jūliju Jerņevu.

4. Noraidīt pieteikuma iesniedzēju – fizisko personu – lūgumu par lietas izskatīšanu slēgtā tiesas sēdē.

5. Atstāt bez izskatīšanas pieteikuma iesniedzēju – fizisko personu – lūgumu izskatīt lietu bez viņu klātbūtnes.

6. Noteikt pieteikuma iesniedzējiem – fiziskajām personām – ierobežojumu, kas liedz iepazīties ar pieteikuma iesniedzējas AS “SEB banka” pieteikumā un tā pielikumos iekļauto informāciju, kura satur komercnoslēpumu.

7. Noteikt pieteikuma iesniedzējai AS “SEB banka” ierobežojumu, kas liedz iepazīties ar pieteikuma iesniedzēju – fizisko personu – pieteikumā iekļauto informāciju par šo personu un viņu ģimenes locekļu identitāti.

8. Nosūtīt lietas dalībniekiem un pieaicinātajām personām šā lēmuma kopiju.

Lēmums nav pārsūdzams.

Rīcības sēdes priekšsēdētāja

Irēna Kucina